

Konu : OK1 Tespit İşlemleri Hk.

Tarih: 29.07.2022

76841356 / 29.07.2022

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
G m rukler Genel Müdürlüğü'ne

Malumları olduğu üzere YGM'ler marifetiyle yapılacak olan OK1 Tespit işlemleri; 10.09.2020 tarihli, 31240 sayılı R.G.'de yayımlanan Yetkilendirilmiş G m ruk Müşavirliği Tebliği, 30.12.2011 tarihli, 28158 3. Mükerrer R.G'de yayımlanan 1 Seri No.lu Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin GGT, YGM tespit ve raporlamalarına ilişkin usul ve esasların belirlendiği 2021/26 Sayılı Genelge eki YGM Rehberi ve 2011/42 Sayılı Genelge eki "Onaylanmış Kişi Statü Belgesi Başvurusu Rehberi'nde" yer verilen düzenlemeler esas alınarak gerçekleştirilmektedir.

1 Seri No.lu Onaylanmış Kişi Statüsüne İlişkin GGT'nin 5, 6 ve 7 Maddelerde sırasıyla; "Statü belgesi başvurularının  n incelemesine ilişkin YGM tespiti", "YGM'ye ibrazı gereken belgeler", "Tespitin rapora bağlanması" ve "YGM'ce dikkat edilecek hususlara" yer verilmiştir.

Gerek 2011/42 Sayılı Genelge eki "Onaylanmış Kişi Statü Belgesi Başvurusu Rehberi" gerekse 2021/26 Sayılı Genelge eki YGM Rehberinde, Onaylanmış Kişi Statü Belgesi Başvuru incelemelerinin iki aşamadan oluştuğu, birinci aşamanın YGM tarafından yapılan " n inceleme" aşaması olduğu, ikinci aşamanın ise ilgili Bölge Müdürlüğü tarafından yapılan nihai inceleme aşaması olduğu hususlarına yer verilmektedir.

OKSB başvurusu ile ilgili nihai incelemeyi yapacak olan bölge müdürlüğü; hem ön inceleme aşamasını yapan YGM tarafından hazırlanan Rapor ve eklerinin mevzuata uygunluğunu incelemekte hem de başvuru sahibinin, G m ruk Yönetmeliğinin 24'nc  Maddesinde belirtilen ithalat ve ihracat performansı ile bu performans dolayısıyla G m ruk Kanununda belirtilen ihlalleri yapıp yapmadığı hususlarını incelemektedir. Tüm incelemelerin uygun sonuç vermesi halinde ise başvuru sahibine OKSB Belgesi verilmekte veya inceleme sürecinin herhangi bir aşamasında bir uygunsuzluk tespit edilmesi halinde talep reddedilmektedir.

Ancak Bölge Müdürlüğü tarafından yapılan nihai inceleme sonucunda tespit edilen bir eksiklik veya uygunsuzluk nedeniyle talebin reddedildiği her h l k rda YGM tarafından hazırlanan raporun da reddedilmesi nedeniyle ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. şöyle ki;

1) Bölge Müdürlüğü tarafından yapılan nihai inceleme sonucunda tespit edilen uygunsuzluğun; YGM tarafından gerçekleştirilen ön inceleme süreci ile ilgili bir eksiklik ve hatalı tespitten kaynaklanmaması, ilgili Bölge Müdürlüğü'nün inceleme yetkisine bulunan ve başvuru sahibinin G m ruk Yönetmeliği'nin 24'nc  Maddesinde belirtilen ve performansından ve / veya G m ruk

Kanunu hükümlerinin ihlalinden kaynaklanmaması halinde, bu hususun red kararında açıkça belirtilmesi önem arz etmektedir.

Böylece Bölge Müdürlüğü'nce tespit edilen uygunsuzluğun başvuru sahibince giderilmesi ve yapılan değişikliklerin YGM Raporundaki hususlara ilişkin bir revizyonu gerektirmemesi durumlarında, YGM Raporu ilk referans numarası üzerinden geçerliliğini korumuş olacaktır.

Halbuki tespit edilen eksiklik veya uygunsuzluğun YGM Ön İnceleme süreci ile ilgili olmamasına rağmen OK1 Raporunun da reddedilmesi durumunda başvuru sahibi tarafından tespit edilen eksiklik ve uygunsuzluklar giderildikten sonra YGM'den ikinci bir rapor talep edilmekte ve reddedilme nedeni YGM tespitinden kaynaklanıyormuş gibi, ikinci tespit raporu için YGM'ne ücret ödemekten kaçınılmaktadır.

2) YGM tarafından Ön İnceleme sürecinde ibrazı gereken belgelerin eksiksiz ve mevzuatta belirtilen nitelikleri taşıdığı dikkate alarak OK1 Tespit Raporu hazırlanmakla birlikte, zaman zaman başka kurum ve kuruluşlarca hazırlanan bazı belgelerin, esasa aykırı olmayan ifade farklılıkları ihtiva ettiği de tespit edilmektedir. Bu ifade farklılıklarının belgeden beklenen amacı ihlal etmeyecek farklılıkları olmasına, örneğin mali yapıya ilişkin YMM Raporunun "6. SONUÇ" bölümünde; şirketin muhasebe kayıt ve belgelerinin mevzuata uygun olduğu, borç, ücret, vergi ve sair yükümlülüklerini yerine getirdiği, kâr durumu, ilgili mali bilgi, belge ve verilerin düzenli tutulduğu ve nihayet yapılan tespit ve incelemeler sonucunda bu hususların olumlu olarak sonuca bağlandığı yönünde tereddüde yer bırakmayacak ifadelerle yer verilmesine karşın, bu tespitlerin orijinal örneklerine bire bir uygun olmaması gerekçesi ile YMM Raporu İncelemeyi yapan Bölge Müdürlüğü tarafından geçerli sayılmamaktadır.

Ön inceleme yapan YGM'ler tarafından, OK1 Tespit Raporunun hazırlanması sırasında incelenen YMM Raporu veya başka kurum ve kuruluşlarca hazırlanmış belgelerdeki bu ve benzer ifade farklılıklarının orijinale uygun düzeltme şansı ve imkanı olmadığı hususları da dikkate alındığında, söz konusu belgelerde kullanılan farklı ifadeler nedeniyle YGM tarafından hazırlanan OK1 Raporunun da kabul edilmeyerek ceza uygulanması, YGM'leri haksız bir mağduriyete uğratmaktadır.

Kaldı ki bu gerekçelerle YGM Tebliği'nin 13'ncü Maddesinin Onuncu fıkrası çerçevesinde YGM'lere öngörülen cezalarda da isabet bulunmamaktadır. Çünkü söz konusu Maddede öngörülen cezanın verilebilmesi için;

- OK1 kapsamında düzenlenen tespit raporlarının onaylanmış kişi statüsü mevzuatı uyarınca belirlenen formata uygun bir şekilde hazırlanmamış olması,
- Bilgi ve belgelerin eksik veya hatalı incelenmiş olması,
- Raporun belirlenen süreler içinde hazırlanmaması,
- Tespit sözleşmesine taraf olan yetkilendirilmiş gümrük müşaviri ile olumlu tespit raporunu düzenleyen kişinin birbirinden farklı olması.

Durumlarından birisinin gerçekleşmiş olması gerekmektedir. Halbuki, başka kurum ve kuruluşların hazırlayıp onayladığı belgelerde yer alan ve esasa ilişkin olmayan ifade farklılıklarının bu kapsamda değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Ayrıca ilgili bölge müdürlüğünün yoğunluğu dolayısıyla raporun ilgili OK1 Sözleşmesinin bitiş tarihinden sonra reddedilmesi durumunda, yeniden sözleşme yapılması gündeme gelmekte dolayısıyla aynı başvuru için ikinci bir sözleşme ücreti söz konusu olmaktadır. Keza rapora esas teşkil edecek bazı belge sürelerinin sözleşme başlangıç tarihi esas alınarak başlatıldığından, süresi geçen belgelerin de yeniden tanzim edilmesi gündeme gelmektedir.

3) YGM Tebliği'nin 13'üncü maddesi ceza uygulamasına ilişkin bir madde olup, savunma alınmadan Bölge Müdürlüğü tarafından ceza verilmesi de hukuk ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir. Bölge Müdürlüğü tarafından eksik/yanlış olduğu düşünülen konularla ilgili YGM'den bilgi alınması ve alınacak bilgiler çerçevesinde değerlendirme yapılarak cezai işleme gerek olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir. Bu tespit yapılırken de sehven yapılan hatalar için cezai işlem uygulanmamalıdır. Örneğin, raporda işaretlenmesi gereken bir kutunun sehven yanlış işaretlenmesi veya hiç işaretlenmemesi, rapor ekinde yer alan belgelerdeki bilgilerin sehven yanlış yazılması durumlarında raporda gerekli düzeltmenin yapılmasının yeterli olacağı, **rapor sonucunu etkilemeyecek** bu tür şekli hatalar için cezai işlem uygulanmamasının (menfi) uygun olacağı düşünülmektedir.

Yukarıda özetlenerek anlatılmaya çalışılan ve YGM'ne verilen yetki ve yükümlülüklerle ilgili olmamasına karşın Tespit Raporu hazırlayan YGM'nin mağduriyetine neden olan uygulamalara son verilmesi hususunda Bakanlığınızca Bölge Müdürlüklerinin talimatlandırılmasını takdirlerinize arz ederiz.

Saygılarımızla.

Aslıhan ÇELEBİ

Ankara Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Orhan KATTAŞ

Bursa Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Serdar KESKİN

İstanbul Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

Taşkın DALAY

İzmir Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı

CebraİL ORMAN

Mersin Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı